

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4C/173/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413216211
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4413216211.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcsovou v spore žalobcov: 1/ B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, 2/ W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. 9, 3/ O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., W. XXX/X, všetci v zastúpení: JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, IČO: 40 353 729, proti žalovanému: L. Y. E. B., F.M., so M. N., Q. 2, IČO: XX XXX XXX, v zastúpení: MST PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Laurinská 3, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovských rozsudkov Arbitrážneho súdu Košice s návrhom na odklad vykonateľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/662/2012 zo dňa 19.1.2012.

II. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/663/2012 zo dňa 19.1.2012.

III. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/661/2012 zo dňa 19.1.2012.

IV. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/664/2012 zo dňa 19.1.2012.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 1326,00 eur na účet správcu systému do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

VI. Žalobcovia v 1. až 3. rade majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou zo dňa 10.07.2013 sa domáhali zrušenia rozhodcovských rozsudkov a návrhu na odklad ich vykonateľnosti. Svoju žalobu odôvodnil žalobca v 1/ rade tým, že dňa 29.05.2008 uzavrel so žalovaným poisťňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX a dňa XX.XX.XXXX uzavrel so žalovaným poisťňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca doručil žalovanému žiadosť o zrušenie poisťňu zmlúv, na čo mu žalovaný listom z 15.12.2009 oznámil, že k 30.07.2009 došlo k zániku poistení. Súčasťou tohto oznámenia bolo aj riadne vyúčtovanie zo strany žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalobca ku dňu zániku poistenia z oboch poisťňu zmlúv neevidoval voči žalobcovi žiadny nedoplatok. Žalobca zároveň vzniesol námietku premlčania týkajúcu sa vymáhanej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou dňom ukončenia poisťňu vzťahov, t. j. k 30.07.2009.

2. Žalobca v 2/ rade žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.02.2008 uzavrel so žalovaným poisťňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca doručil žalovanému žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy dňa XX.XX.XXXX, na čo mu žalovaný listom z XX.XX.XXXX oznámil, že k XX.XX.XXXX došlo k zániku poisťenia. Súčasťou tohto oznámenia bolo aj riadne vyúčtovanie zo strany žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalobca ku dňu zániku poisťenia neevidoval voči žalobcovi žiadny nedoplatok. Žalobca zároveň vzniesol námietku premlčania týkajúcu sa vymáhanej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu, t. j. k 04.05.2008.

3. Žalobu žalobca v 3/ rade odôvodnil tým, že dňa 29.05.2008 uzavrel so žalovaným poisťňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca doručil žalovanému žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy dňa XX.XX.XXXX, na čo mu žalovaný listom z XX.XX.XXXX oznámil, že k XX.XX.XXXX došlo k zániku poisťenia. Súčasťou tohto oznámenia bolo aj riadne vyúčtovanie zo strany žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalobca ku dňu zániku poisťenia neevidoval voči žalobcovi žiadny nedoplatok. Žalobca zároveň vzniesol námietku premlčania týkajúcu sa vymáhanej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu, t. j. k XX.XX.XXXX.

4. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom voči žalobcovi v 1/ rade uplatnil nárok na sumu 385,88 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poisťenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C 662/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 385,88 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

5. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom voči žalobcovi v 1/ rade uplatnil nárok na sumu 79,71 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poisťenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C 663/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 79,71 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

6. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom voči žalobcovi v 2/ rade uplatnil nárok na sumu 46,47 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poisťenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C 661/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 46,47 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

7. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom voči žalobcovi v 3/ rade uplatnil nárok na sumu 52,49 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poisťenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C 664/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 52,49 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

8. Žalobcovia vo svojej žalobe namietali aj to, že rozhodcovský súd im spolu s rozhodcovským rozsudkom zaslal aj návrh na začatie konania aj upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom a bez toho, že by ich v konaní vypočul, len na základe podkladov doložených žalovaným ich zaviazal na zapltenie žalovanej čiastky. Žalobcovia zároveň žiadali, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovských rozsudkov z dôvodu, že nič nebráni, aby okamžite začala exekúcia, preto žiadali, aby im súd poskytol ochranu tým, že odkladá vykonateľnosť rozhodcovských rozsudkov, ktorého zrušenia sa v tomto konaní domáhali. Súd tomuto návrhu vyhovel a uznesením zo dňa 18.12.2013 odložil vykonateľnosť všetkých horeuvedených rozhodcovských rozsudkov. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5Co/246/2014-330 z 30.04.2014 uznesenie prvostupňového súdu potvrdil.

9. Podaním zo dňa 08.10.2014 žalovaný požiadal o prerušenie konania z dôvodu, že na Ústavnom súde SR malo byť rozhodnuté ohľadne porušenia jeho ústavných práv. Uznesením zo dňa 18.03.2015 súd návrh na prerušenie konania zamietol.

10. Na pojednávaní dňa 09.11.2015 žalobcovia uviedli, že nie sú si vedomí žiadneho dlhu voči poisťovni ani pochybenia. Dôvod, pre ktorý podali žalobu bol ten, že voči nim zo strany žalovaného nebol

evidovaný žiadny nedoplatok, žalovaný im dokonca v upovedomení o výpovedi zmluvy napísal, že majú preplatok, takže stále im nebolo jasné, prečo podal žalovaný návrh na rozhodcovský súd.

11. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 09.11.2015 uviedol, že v rozsudku neboli dojednané podmienky, jednalo sa o predtlačené tlačivo a všetky dokumenty, ktoré predložili žalobcovia a boli im predložené na podpis, neboli s nimi prejednané obchodné podmienky, len obsah samotnej zmluvy ohľadne plnenia. Z poistnej zmluvy a obchodných podmienok vyplýva, že rozhodcovská doložka bola dojednaná v 15. časti všeobecných poistných podmienok. Jednalo sa o vopred naformulovanú zmluvu, boli súčasťou zmluvy aj všeobecné poistné podmienky a ak chcel žalobca uzavrieť poistnú zmluvu, musel ju prijať aj s poistnými podmienkami na vopred predtlačenej tlačive.

12. Žalovaný vo svojom vyjadrení z 10.07.2015 žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že žalobcovia spolu s poistnou zmluvou podpísali aj Všeobecné poistné podmienky a Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poistnej zmluve, ktoré podpísať nemusel a ktoré pojednávali o rozhodcovskej doložke. V prípade nepodpisania oboch týchto dokumentov by rozhodcovská doložka nebola vôbec vznikla. Dohoda o rozhodcovskej doložke bola teda uzavretá samostatne, mimo spotrebiteľskej zmluvy, žalobca mohol túto podmienku individuálne ovplyvniť (aj vylúčiť) bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu a dojednanie rozhodcovskej doložky bolo plne v súlade s právnymi predpismi, preto takáto individuálne dohodnutá zmluvná podmienka nepodlieha súdnej kontrole v zmysle § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka. Zároveň poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora č. C-342/13, kde bolo konštatované, že len taká rozhodcovská doložka je neplatná, voči ktorej sa nemožno odvolať, v tomto prípade proti rozhodcovskému rozsudku bolo možné podať odpor alebo podať žalobu na všeobecnom súde o neplatnosť rozhodcovského rozsudku.

13. Žalovaný ďalej namietal, že nie je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, pretože tento rozsudok vydaný len na základe tvrdení a listinných dôkazov žalovaného má jasnú oporu v zákone o rozhodcovskom konaní, ktorý v § 29a upravuje skrátené konanie. Žalovaný ďalej konštatuje, že všeobecné súdy nemajú vo vzťahu k rozhodnutiam rozhodcovského súdu postavenie odvolacích súdov, preto v zásade nie sú oprávnené preskúmať rozhodcovské rozsudky po vecnej stránke. Pokiaľ mal žalobca za to, že rozhodcovský rozsudok nie je vecne správny, mal možnosť podať voči nemu odpor do 5 dní od doručenia, ale žalobca odpor voči rozhodcovskému rozsudku nepodal.

14. Žalovaný následne na pojednávaní dňa 09.11.2015 žiadal žalobu zamietnuť v zmysle § 243d Exekučného poriadku, ktorá právna úprava bola účinná od 01.01.2015 a na základe tejto právnej úpravy prestal byť exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, stratil záväznosť a vykonateľnosť, pretože nebol podaný návrh na začatie exekúcie do troch mesiacov účinnosti novely zákona. Argumentoval tým, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, z toho dôvodu žiadal žalobu zamietnuť.

15. Prvoinštančný súd rozsudkom sp. zn. 4C/173/2013-409 z 24.11.2015 zamietol žalobu žalobcov s odôvodnením, že žalobcovia nemali naliehavý právny záujem na podaní žaloby, nakoľko zmenou Exekučného poriadku odpadla možnosť podať návrh na exekúciu po uplynutí troch mesiacov od 01.01.2015. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 25Co/45/2016-437 zo dňa 19.10.2016 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu. V ďalšom konaní uložil súdu skúmať platnosť rozhodcovských zmlúv, na základe ktorých boli vydané rozhodcovské rozsudky.

16. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, ako aj oboznámením sa s písomnými dôkazmi, a to: žalobou, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka z 10.07.2013, potvrdením štatistického úradu SR, stanovami združenia zo 04.04.2012, návrhom na začatie konania z 02.01.2012, upovedomením o začatí konania z 09.01.2012, návrhom na uzatvorenie poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, všeobecnými podmienkami, oznámením o zániku poistenia z XX.XX.XXXX, príručkou obchodnej služby, rozhodcovským rozsudkom sp. zn. XC/XXX/XXXX, návrhom na uzatvorenie poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 03.06.2008, všeobecnými podmienkami, zrušením poistenia z 17.01.2010, návrhom na začatie konania z 02.01.2012, upovedomením o začatí konania z 09.01.2012, návrhom na uzatvorenie poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, všeobecnými podmienkami, zrušením poistenia z XX.XX.XXXX, návrhom na začatie konania z 02.01.2012, upovedomením o začatí konania z 09.01.2012, návrhom na uzatvorenie poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, všeobecnými podmienkami, oznámením o zániku poistenia z XX.XX.XXXX, príručkou obchodnej služby, rozhodcovským rozsudkom

sp. zn. 3C/661/2012, uznesením NSSR č. k. 3Cdo 1/2012, uznesením NSSR č. k. 3Cdo 3/2013, vyjadrením žalovaného spolu s prílohami a s rozhodnutiami všeobecných súdov, vyjadrením žalobcov z 11.02.2014, stanoviskom vedľajšieho účastníka z 21.01.2014, uznesením o odložení rozhodnutia z 18.12.2013, odvolaním z 08.01.2014, vyjadrením k odvolaniu, uznesením KS v NR č. k. 5Co/246/2014, návrhom na prerušenie konania z 08.10.2014, oznámením o právnom nástupníctve, uznesením z 18.03.2015, oznámením o zmene sídla, vyjadrením žalovaného k návrhu z 10.07.2015, stanoviskom vedľajšieho účastníka z 31.07.2015, pripojeným spisom tunajšieho súdu č. k. 13C/89/2011, uznesením ESD C340/13, záznamom o požiadavkách a potrebách klienta k PZ, rozsudkom z 24.11.2015, odvolaním, rozhodnutím KS v Nitre č. k. 25Co/45/2016-437 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

17. Súd sa najskôr zaoberal otázkou včasnosti podania žaloby žalobcami na zrušenie rozhodcovských rozsudkov. Z ustanovenia § 41 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov vyplýva, že žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku je možné podať na všeobecnom súde v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku.

18. Žalobca v 1/ rade žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovských rozsudkov Arbitrážneho súdu Košice vydaných pod sp. zn. 3C 662/2012 a pod sp. zn. 3C 663/2012 oba zo dňa 19.01.2012. Tieto rozsudky boli žalobcovi v 1/ rade doručené podľa doručenký zaslanej spolu s kópiami predmetných spisov, dňa 28.06.2013. Žalobca v 1/ rade mal teda v 30-dňovej lehote po doručení rozsudku podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá 30-dňová lehota začala žalobcovi v 1/ rade plynúť dňa 29.06.2013 a uplynula dňom 28.07.2013. Žalobca v 1/ rade podal žalobu dňa 10.07.2013, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote 30 dní po doručení rozhodcovských rozsudkov.

19. Žalobca v 2/ rade žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vydaného pod sp. zn. 3C 661/2012 dňa 19.01.2012. Tento rozsudok bol žalobcovi v 2/ rade doručený podľa doručenký zaslanej spolu s kópiu predmetného spisu, dňa 28.06.2013. Žalobca v 2/ rade mal teda v 30-dňovej lehote po doručení rozsudku podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá 30-dňová lehota začala žalobcovi plynúť dňa 29.06.2013 a uplynula dňom 28.07.2013. Žalobca v 2/ rade podal žalobu dňa 10.07.2013, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote 30 dní po doručení rozhodcovského rozsudku.

20. Žalobca v 3/ rade žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vydaného pod sp. zn. 3C 664/2012 dňa 19.01.2012. Tento rozsudok bol žalobcovi v 3/ rade doručený podľa doručenký zaslanej spolu s kópiu predmetného spisu, dňa 28.06.2013. Žalobca v 2/ rade mal teda v 30-dňovej lehote po doručení rozsudku podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá 30-dňová lehota začala žalobcovi plynúť dňa 29.06.2013 a uplynula dňom 28.07.2013. Žalobca v 3/ rade podal žalobu dňa 10.07.2013, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote 30 dní po doručení rozhodcovského rozsudku.

21. Žalobcovia sa domáhali zrušenia rozhodcovských rozsudkov z dôvodu, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v poisťnej zmluve uzavretej so žalovaným, bola v rozpore so zákonom, nebola dojednaná medzi účastníkmi konania individuálne a keďže spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. S poukazom na túto skutočnosť nemal rozhodcovský súd právomoc konať vo veci, čo má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku ako aj jeho neplatnosť.

22. Súd do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej odložil vykonateľnosť týchto rozhodcovských rozsudkov s poukazom na tú skutočnosť, že po začatí konania boli dané dôvody na odloženie vykonateľnosti rozsudku, pretože podaním návrhu na exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku by bolo zásadným spôsobom zasiahnuté do práv žalobcov ako spotrebiteľov.

23. Podľa § 52 ods. 1/ Občianskeho zákonníka v znení od 01.01.2008 (ďalej aj "OZ"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 3/ OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52 ods. 4/ OZ, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 2/ OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3/ OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 4/ písm. r/ OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

29. Podľa § 53 ods. 5/ OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka v znení od 1.4.2004 do 28.2.2010 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej aj "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Podľa § 40 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj "zákon o rozhodcovskom konaní") účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c/ jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d/ sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e/ účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f/ sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g/ bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h/ sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14/ alebo i/ bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j/ pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

32. Podľa § 4 ods. 1, 2/ Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

33. Podľa § 43 ods. 1/ Zákona o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

34. Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č.335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3/ (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku

neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2015Z.z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia.

35. Podľa § 45 ods. 1/ (zrušenie rozhodcovského rozsudku) zákona č. 335/2014 Z. z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak
e/ spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy
i/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu
j/ rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

36. V ustanovení § 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa ustanovuje ďalší postup v prípade zrušenia rozhodcovského rozsudku.

37. Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ (prvá komora) zo dňa 26. októbra 2006, vec C-168/05 S. W. W. H. proti H. W. W. SL vyplýva, že M. L. XX/XX/EHS z 5. apríla XXXX o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie. Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, jej nedodržanie má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Vecným účinkom rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) je oprávnenie rozhodcu rozhodnúť vymedzené spory. Z hľadiska osobných účinkov sa rozhodcovská zmluva vzťahuje na obidve zmluvné strany, prípadne na ich univerzálnych a singulárnych nástupcov, pokiaľ to strany v zmluve výslovne nevyhlásili. Účastník rozhodcovského konania sa môže podanou žalobou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov § 40 ods. 1/ zákona o rozhodcovskom konaní.

38. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca v 1/ rade uzavrel so žalovaným poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa XX.XX.XXXX a poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX toho istého dňa, žalobca v 2/ rade uzavrel so žalovaným poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a žalobca v 3/ rade uzavrel so žalovaným poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, pričom žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobcovia boli spotrebiteľmi - fyzickými osobami, to znamená, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľský vzťah. Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá

vo Všeobecných poisťných podmienkach a Osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednanie spočíva na dodávateľovi, teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol a preto nemožno súhlasiť s názorom žalovaného prezentovaným v priebehu konania, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať. Poistná zmluva by mala rešpektovať ustanovenia v § 52 ods. 1 a nasledujúce Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, pričom predmetná zmluva je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýka neprijateľnosti podmienky v spotrebiteľskej zmluve v podobe riešenia sporov medzi dodávateľom a spotrebiteľom výlučne v rozhodcovskom konaní. K tejto situácii došlo, nakoľko podľa XV. časti Všeobecných poisťných podmienok, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy, bolo medzi stranami dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, neskôr zákonom č. 335/2014 Z. z.

39. Súčasťou Všeobecných obchodných podmienok je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 3. formulujú vôľu strán v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poisťných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Súd v tomto smere uvádza, že predmetné ustanovenie vyznieva jednoznačne v neprospech spotrebiteľov - žalobcov, ktorí toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohli. O platnú doložku by išlo iba v prípade individuálneho dojednanie rozhodcovskej doložky, kedy by mal spotrebiteľ možnosť pochopiť celý význam a všetky dôsledky tohto dojednanie. Podľa názoru súdu vyššie uvedená rozhodcovská doložka prakticky vylučuje všeobecný súd z prejednávania veci, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že všetky spory zo zmluvy môžu byť prejednané iba v rozhodcovskom konaní. Táto rozhodcovská doložka odníma spotrebiteľovi (v postavení žalobcov o zrušenie rozhodcovského rozsudku) právo v celom rozsahu domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde. Vzhľadom na uvedené súd rozhodcovskú doložku posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorá podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka spôsobuje jej neplatnosť. Súd ďalej odkazuje na rozsiahlu judikatúru a v rámci toho aj na právne závery, vyslovené v uzneseniach Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012 a 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Vo veci 6 M Cdo 9/2012 Najvyšší súd SR uviedol, že návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 1/2012 sa týka odporcu a aj v ňom Najvyšší súd SR dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poistnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačení formulár všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti, a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačenej formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Výsledkom úvah súdu je konštatovanie, že v časti záverečných ustanovení Všeobecných poisťných podmienok v predmetnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ktorá je označená ako Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, nemožno prisúdiť charakter individuálne dojednanie zmluvnej podmienky, nakoľko táto časť napriek jej názvu ako osobitné zmluvné dojednania, je súčasťou Všeobecných poisťných podmienok, tvorí

jednoliaty celok tohto právneho dokumentu a táto časť je vyhotovená v predtlačenej formulárovej forme, čo vylučuje záver o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky a o náležitom poučení a informovaní navrhovateľa ako spotrebiteľa o právnych dôsledkoch takto dojednanej zmluvnej podmienky. Práve so zreteľom na to, že tzv. Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007 sú súčasťou Všeobecných poistných podmienok a sú súčasťou uzavretej poistnej zmluvy, vylučuje prijať záver o náležite osobitne dojednanej zmluvnej podmienke. Týmto postupom bolo spotrebiteľom - žalobcom odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka im bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ich podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom - žalovaným. Vo veci došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, nakoľko pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa a to ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktorý individuálne nedojednanú rozhodcovskú doložku považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň z dôvodu, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v časti XV. Všeobecných poistných podmienok, ale aj v Osobitných zmluvných dojednaniach v bode 3 je neprijateľná a teda neplatná, bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

40. Žalobcovia boli v konaní oslobodení od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2/ písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (účinného ku dňu podania žaloby, t. j. k 10.07.2013), pretože ako spotrebiteľia sa domáhali ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, a to podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k tomu, že v konaní mali plný úspech, bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu za každý jeden z nárokov vo výške 331,50 eur, t. j. 4x331,50 eur, spolu 1326,00 eur, podľa § 2 ods. 2/ citovaného zákona k položke 3 písmeno c) sadzobníka súdnych poplatkov citovaného zákona, do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

41. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.